

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROG_ZP_2008/487

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA V OBDOBJU 2004-2008

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P3-0339
Naslov programa	Raziskave na področju javnega zdravja
Vodja programa	11867 Igor Švab
Obseg raziskovalnih ur	15.300
Cenovni razred	B
Trajanje programa	07.2004 - 12.2008
Izvajalke programa (raziskovalne organizacije in/ali koncesionarji)	381 Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta 1027 Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije 1513 Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega programa¹

RAZISKAVE NA PODROČJU JAVNEGA ZDRAVJA

Javnozdravstvene raziskave dobivajo vedno večjo veljavo, saj raziskovanje na področju javnega zdravja podpira izvajanje in posodabljanje zdravstvene politike. Prav tako imajo pomemben doprinos k znanosti, predvsem zaradi specifičnih epidemioloških metod dela ter interdisciplinarnega pristopa.

V raziskovalni program RAZISKAVE NA PODROČJU JAVNEGA ZDRAVJA so bili vključeni trije tematski sklopi raziskav, zato smo rezultate prikazali po področjih:

- I. JAVNO DUŠEVNO ZDRAVJE**
- II. NALEZLJIVE BOLEZNI**
- III. DRUŽINSKA MEDICINA**

Program je potekal po zastavljenih ciljih, sproti smo se prilagajali hitremu razvoju na področju javnega zdravja, predvsem na področju novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij. Veliko pozornost smo namenili izobraževanju raziskovalcev iz področja raziskovalne metodologije, priprave mednarodnih projektov, pisanja znanstvenih člankov ter uporabe informacijskih virov.

I. JAVNO DUŠEVNO ZDRAVJE

Na področju raziskovalnega programa Javno duševno zdravje smo:

- Oblikovali indikatorje duševnega zdravja, ki smo jih testirali pri nas in uskladili s tujimi indikatorji.
- Pripravili zaključno poročilo o stanju na področju duševnega zdravja med odraslimi prebivalci Slovenije, in sicer o splošnem psihofizičnem počutju, stresnosti, različnih oblikah zdravljenja in uporabi zdravil, o samomoru, tveganih vedenjih, socialni mreži, samovrednotenju, depresivnih in aksioznih motnjah v kontekstu nekaterih sociodemografskih spremenljivk.
- Izvedli anketo med psihiatri o številu bolnikov in načinih obravnave zasvojenosti z igrami na srečo ter o rezultatih obvestili javnost.
- Pripravili osnutek priročnika Ko te stresa stres, ki je bil natisnjen ob svetovnem dnevu duševnega zdravja 2006 in ponatisnjen leta 2007. Pripravili priročnik Ko učenca stresa stres, ki je bil natisnjen ob svetovnem dnevu duševnega zdravja 2007.
- Izdelali spletne priročnike za depresijo, anksioznost in bipolarno motnjo in jih objavili na spletni strani Inštituta za varovanje zdravja.
- Opravili raziskavo o prevalenci depresivne motnje in samomorilnega razmišljanja med osebami z diabetesom melittusom tip 2 in jo preučili v kontekstu značilnosti zapletov diabetesa in nekaterih sociodemografskih spremenljivk. Pripravili smo priročnik Sladkorna bolezen in depresija.
- Pripravili metodologijo za evalvacijo preventivnega in promocijskega gradiva ter dejavnosti in jo testno preskusili v okviru aktivnosti Centra za promocijo zdravja ter priporočili uporabo evalvacijskih elementov v sam proces priprave gradiva ali aktivnosti.

Izobraževanje in mentorstva

Helena Jeriček Klanšček je bila mentorica Maji Zorko pri doktorskem delu z naslovom: Socialno omrežje, nekatere nevropsihološke značilnosti in depresivnost pri osebah s tveganim pitjem alkohola.

Od leta 2004 skupaj z doc. dr. Leo Šugman Bohinc predava in ima vaje na podiplomskem študiju socialne pedagogike pri predmetu Teorije komuniciranja na Pedagoški fakulteti.

II. NALEZLJIVE BOLEZNI

Na področju raziskovalnega programa Poglobljeno epidemiološko spremljanje nekaterih nalezljivih bolezni z opozorilnimi mrežami smo:

- Ocenjevali kakovost obstoječih podatkov epidemiološkega spremljanja nalezljivih bolezni. Osredotočili smo se na bolezi kot sta mumps, oslovski kašelj, hepatitis B in klopni meningoencefalitis, proti katerim poteka cepljenje;
- Ocenili delež sprejemljivih oseb vseh starosti za mumps s seroprevalenčno raziskavo v prebivalstvu;
- Razvili novo laboratorijsko diagnostiko mumpsa za identifikacijo bolezni, definirane s standardno definicijo kot mumps in izdelali navodila za odvzem in pošiljanje vzorcev ob verjetnem primeru mumpsa in evalvirali pojave povečanih obušesnih slinavk pridruženih cepljenju;
- Izvedeni sta bili presečni študiji ESEN (European Serosurvey Network) za preučitev imunosti splošnega prebivalstva na varicela-zoster virus in preučitev imunosti zdravstvenih delavcev, kjer je tveganje za omenjene okužbe večje;
- Z namenom, da ocenimo v kolikšni meri se izvaja presejanje nosečnic smo analizirali podatke izvajalcev presejanja na prisotnost nekaterih povzročiteljev (hepatitis B, sifilis in toksoplazmoza), ki se prenašajo z matere na novorojenca;
- Z namenom, da se opredeli zaščito proti petim nalezljivim boleznim, ki se jih lahko preprečuje s cepljenjem (norice, ošpice, mumps, rdečke in oslovski kašelj) smo določili serumska protitelesa študentom prvega letnika Medicinske fakultete v Ljubljani;
- Izvedli smo anketo med obiskovalci specializiranih ambulant za potnike ter rezultate uporabili za definiranje potreb po svetovanju za zavarovanje zdravja na potovanju;
- Za namene svetovanja v zvezi z boleznimi povezanimi s potovanji, smo izdelali priporočila in smernice za preventivno obnašanje vseh ciljnih skupin;
- Izvedli anketo med študenti sanitarnega inženirstva za prikaz poznavanja dejstev o avirani influenci;
- Izvedli anketo za ugotovitev učinkovitost promocijskih aktivnosti za osveščanje javnosti

- ter spodbujanje posameznikov k cepljenju proti klopnemu meningoencefalitisu;
- Opredelili težje dosegljive skupine prebivalcev in območja, kjer je pokritost s cepljenjem nižja od nacionalnega povprečja s ciljem, da se izdela strategija za dvig deleža cepljenih v tovrstnih skupinah;
 - Pripravili podlage za rešitve, ki bodo omogočile hitrejšo in učinkovitejšo mreženje med deležniki na področju nalezljivih bolezni (nenavadni dogodki, ki lahko pomenijo mednarodno tveganje, kopičenje, izbruh, epidemija) in kot dodatna podpora sistemu zgodnjega obveščanja in odzivanja. Namenjena je zgodnjemu obveščanju po zaznavi oziroma odkritju dogodkov ali suma na dogodka;
 - Pripravljali protokol za pilotsko spremljanje bolnišničnih okužb kirurških ran, ki nastanejo po endoprotezah kolka v eni izmed dveh učnih bolnišnic;
 - Zaključili analize podatkov iz nacionalne prečne raziskave o bolnišničnih okužbah;
 - Izvedli nacionalno raziskavo Življenjski slog, stališča, zdravje in spolnost.

Izobraževanje **Alenka Kraigher**

Vpetost v izobraževalne predmete:

- mikrobiologija z imunologijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani
- mikrobiologija na Biotehniški fakulteti v Ljubljani
- podiplomski študiji Zaščita matere in otroka in Preventivno zobozdravstvo in
- Podiplomski šoli iz hospitalne higiene
- Predavanja iz epidemiologije (docentka za predmet epidemiologija na Univerzi v Ljubljani, Visoka šola za zdravstvo)

Recenzije/Kraigher

Ocenjevanje več ARRS Raziskovalnih projektov 2006 (7) , 2007 (5) in 2008 (12).

Ocenjevanje projekta The Netherlands Organisation for Health Research and Development z naslovom An integrated study on Q fever in livestock farmers and their (small) ruminants in the Netherlands

Recenzija člankov za revijo Zdravstveno varstvo

Maja Sočan

Mentorica magistrske naloge mag. Valerije Balkovec, dr. med. (naslov naloge: Epidemiologija in analiza nekaterih dejavnikov tveganja nemelanomskih karcinomov kože na Dolenjskem, Medicinska fakulteta v Ljubljani, 2008)

Mentorica diplomske naloge Helen Pavlovič, dipl. san. ing. (naslov naloge: Analiza spremljanja noric v Sloveniji, 2008)

Neposredna mentorica specializantom javnega zdravja in specializantom drugih področij (infektologija, mikrobiologija) na IVZ-ju

Predavateljica in mentorica študentom pri pripravi seminarskih nalog pri predmetu Javno zdravje, smer splošna medicina MF, Univerza v Ljubljani.

Predavateljica na podiplomskem izobraževanjih:

- Javno zdravje (organizator: Katedra za javno zdravje, MF, Univerza v Ljubljani)
- Hospitalna higiena –preprečevanje in obvladovanje bolnišničnih okužb (organizator: Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, MF, Univerza v Ljubljani)
- Otroško in preventivno zobozdravstvo (organizator: Katedra za otroško in preventivno zobozdravstvo, MF Univerza v Ljubljani)
- Javno zdravje – doktorski študij MF v Ljubljani

Nosilka predmeta Javno zdravje 1 in 2 na Visoki šoli za zdravstveno nego Jesenice.

III. DRUŽINSKA MEDICINA

V okviru tematskega sklopa Promocija v družinski medicini je delo potekalo na več področjih. Predvsem smo veliko pozornost namenili komunikaciji med zdravnikom in bolnikom, mednarodnim in domačim raziskavam, izobraževanju in mentorstvom na raznih ravneh (od specializantov do mladih raziskovalcev).

1. Izobraževanje

Vsako leto smo izdali revidirana navodila za študente medicine.

Na podiplomski ravni smo uveljavili moderno obliko specializacije iz družinske medicine in objavili članek o spremembah specializacije. Vsako leto smo izpeljali mednarodno učno delavnico, ki so jim sledile tri nacionalne učne delavnice na temo **Sočasne bolezni in stanja**. Kot učno gradivo smo vsako leto uredili in izdali monografijo, ki služi kot učno gradivo.

V študijskem letu 2007/2008 smo začeli izvajati doktorski študij **Socialna medicina** v okviru univerzitetnega študija Biomedicina.

Člani programske skupine smo bili mentorji raziskovalnim nalogam specializantov, magistrantov in doktorantov. Pod našim mentorstvom je bilo pripravljenih več kot 30 raziskovalnih nalog specializantov, končanih je bilo več doktoratov in magisterijev (glej bibliografijo).

Prof. Švab in prof. Kersnik sta predstojnika Katedr za družinsko medicino na Medicinski fakulteti v Ljubljani in Mariboru.

Prof. Kersnik je nosilec predmeta Vrednotenje kakovosti dela, organizacije dela in obremenjenosti v zdravstvu na medfakultetnem magistrskem študiju na EF UL od 2008.

3. Nosilec predmeta Zdravstveni sistemi v Evropski skupnosti na magistrskem študiju na VŠZ UP od 2008.

2. Razvijanje kakovosti dela

Izdelali smo več orodij za merjenje kakovosti:

- S področja zadovoljstva smo dokončali revizijo mednarodnega vprašalnika EUROPEP o zadovoljstvu bolnikov z zdravnikom družinske medicine. Razvili smo tudi vprašalnik o zadovoljstvu bolnikov z ambulantno nujne medicinske pomoči in vprašalnik o zadovoljstvu staršev z obravnavo otrok.
- Končali smo izdelavo vprašalnika za ocenjevanje oskrbe v družinski medicini s strani bolnikov in upamo, da bo to orodje za svoje delo sprejela zdravniška zbornica Slovenije.
- Razvijamo orodje za ocenjevanje izvajanja preventivne dejavnosti na področju srčnožilnih bolezni in pilotsko testiramo razvoj orodja za ocenjevanje kakovosti dela v ambulantah družinske medicine.
- Največji projekt je bil prevod mednarodnih smernic za področje družinske medicine. Gre za obsežen projekt, saj je knjiga zelo obsežna (ima več kot 1200 strani). Uspešno smo ga končali leta 2006.

Od nacionalnih projektov je bil najbolj odmeven projekt Sporočilo v steklenici (projekt MoL in MZ) z zdravstveno vzgojno vsebino, ki poteka od leta 2003. O delu tega projekta je bil objavljen prispevek v domačem zborniku. Projekt še vedno poteka, z rezultati se vključujemo tudi v mednarodne projekte.

3. Mednarodno sodelovanje

Ob že uveljavljenih stikih z državami zahodne Evrope (predsedništvo in sekretariat evropskega združenja Wonca) smo se posebej posvetili prenosu znanj v države JV Evrope, zlasti v Srbijo, Črna gora in v Makedonijo. Sodelovanje s Srbijo je bilo predstavljeno s prispevkom na mednarodni konferenci učiteljev družinske medicine. V letu 2008 smo izvedli mednarodno konferenco o kakovosti osnovne zdravstvene dejavnosti in perspektive bolnika.

UČINKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA JAVNO ZDRAVJE

Moderno javno zdravje se ukvarja z raziskovanjem bolezni in njihovih vzrokov ob uporabi znanstvene metodologije. V zadnjem času so se v družbi pojavili nekateri trendi, ki pomembno vplivajo na družbo in ki ponujajo nove izzive javnemu zdravju. Krepi se prepričanje o pomenu odgovornosti za lastno zdravje. Vse večji pomen se daje sodelovanju med zdravniki ter sodelovanju med zdravniki in bolniki. Povečana mobilnost človeštva predstavlja nove izzive uveljavljeni epidemiološki službi. Na medicinskem področju prihaja do sprememb v pomembnosti nekaterih bolezni in v ospredje prihajajo duševne bolezni, ki predstavljajo enega najpomembnejših javnozdravstvenih izzivov tretjega tisočletja. Pojavljajo se tudi spremembe v zdravstvenem sistemu zaradi ponovnega uveljavljanja družinske medicine in primarnega zdravstvenega varstva, ki se soočata z rastočimi zahtevami po učinkovitosti in kakovosti.

3. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev²

Glede na to, da smo z raziskovalnim programom na področju javnega zdravja v tem prvem petletnem obdobju orali ledino, lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo dosegli zastavljene cilje, saj se v zadnjem času krepi pomen javnozdravstvenih raziskav, prav tako imajo vedno večji vpliv na zdravstveno politiko. Prepričani smo, da smo z rezultati programa znatno doprinesli k temu razvoju.

4. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa³

Večjih sprememb programa, zastavljenega v letu 2003 ni bilo, sprotno smo se prilagajali le določenim manjšim spremembam in odobrenim sredstvom, ki so bila manjša od predlaganih za izvedbo celotnega zastavljenega programa raziskav javnega zdravja.

5. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁴

		Znanstveni rezultat	
1.	Naslov	SLO	E-mail konzultacija v zdravstvenem varstvu.
		ANG	Email consultations in health care: 2-acceptability and safe application.
	Opis	SLO	Znanstveni članek je bil objavljen v prestižni znanstveni reviji, ki je imela IF za leto 2007 7.038 in govori o novih možnostih komunikacije na področju zdravstvenega varstva.
		ANG	The scientific article was published in a prestigious scientific journal and deals with new possibilities of communication in healthcare. Effect: G.02, G.04, G.07, G.08
	Objavljeno v		BMJ, Br. med. j., 2004, letn. 329, str. 439-442. WoS, št. citatov do 10.3.09: 25, brez avtocitatov: 24, normirano št. citatov: 11 JCR IF: 7.038, SE (7/103), medicine, general & internal, x: 2.279, IFmax: 38.57, IFmin: 1.841 kategorija: 1A1 (Z1); tipologijo je verificiral OSICM št. avtorjev: 1/2
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID		19371481
2.	Naslov	SLO	Povečana uporaba kondomov.
		ANG	Increased condom use at sexual debut in the general population of Slovenia.
	Opis	SLO	Avtorji v izvirnem znanstvenem članku ugotavljajo strmo porast uporabe kondoma ob prvem heteroseksualnem spolnem odnosu, kar pomeni da je večina že ob prvem spolnem odnosu zaščitena pred neželeno nosečnostjo in spolno prenosljivimi okužbami. Rezultati kažejo, da smo bili v Sloveniji uspešni pri promociji varnejše spolnosti, vključno s promocijo rabe kondoma in so osnova za nadaljne poučeno načrtovanje preprečevanja in obvladovanja

			spolno prenosljivih okužb v Sloveniji.
		ANG	In their original scientific paper, the authors establish a steep increase in the use of condom at first heterosexual intercourse, which means that at their first sexual intercourse the majority of people are already protected against unwanted pregnancy and sexually transmitted diseases. The results show that in Slovenia we were successful in promoting a safer sexual behaviour, including the promotion of condom use, and may serve as a basis for further knowledge-based planning of sexually transmitted disease prevention and control in Slovenia.
	Objavljeno v		AIDS. 2005;19(11):1215-23. [COBISS.SI-ID 1416165]; JCR IF: 5.835
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID		1416165
3.	Naslov	SLO	Razvoj in validacija mednarodnega algoritma za napoved tveganja epizod hude depresije pri obiskovalcih ambulant splošne medicine.
		ANG	Development and validation of an international risk prediction algorithm for episodes of major depression in general practice attendees.
	Opis	SLO	Strategije za preventivo depresije so omejene s pomanjkanjem dokazov o kombiniranem preventivnem učinku različnih dejavnikov Cilji: razviti algoritme za tveganje nastopa resne depresije na kohorti odraslih obiskovalcev ambulant splošne medicine, ki smo jo spremljali čez 6 in 12 mesecev. Merili smo 39 znanih dejavnikov tveganja, da bi lahko razvili model tveganja za nastanek depresije. Sklep: To je prvi algoritem za tveganje nastanka resne depresije, ki deluje podobno dobro kot podobni algoritmi za napoved kardiovaskularnih dogodkov in bi lahko bil uporabljen pri preventivi depresije.
		ANG	Strategies for prevention of depression are hindered by lack of evidence about the combined predictive effect of known risk factors. Objectives: To develop a risk algorithm for onset of major depression in cohort of adult general practice attendees followed up at 6 and 12 months. We measured 39 known risk factors to construct a risk model for onset of major depression. Conclusion: This is first risk algorithm for onset of major depression functions as well as similar risk algorithms for cardiovascular events and may be useful in prevention of depression.
	Objavljeno v		Archives of general psychiatry. - ISSN 0003-990X. - #Letn. #65, #št. #12 (2008), str. 1368-1376.
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID		25124313
4.	Naslov	SLO	Skupnostna akcija proti uživanju alkohola v Sloveniji-Delfska študija.
		ANG	Community actions against alcohol drinking in Slovenia - a Delphi study
	Opis	SLO	Objavljen članek opisuje kvalitativno študijo - Delfsko študijo, opravljeno s štirimi skupinami: strokovnjaki v osnovnem zdravstvu, paramedicinskimi strokovnjaki, politiki in člani nevladnih organizacij in zainteresirane javnosti. Iskali smo, kakšna skupnostna akcija bi bila sprejemljiva in izvedljiva v Sloveniji za zmanjšanje pitja alkohola in težav, povezanih s tem. Ugotovili smo, da bi to bila lahko akcija, ki bi bila dovolj celovita in bi vključevala različne pristope ter različne skupine strokovnjakov, organizacij in institucij.
		ANG	The article describes the performed qualitative study - a Delphi study carried out with participation of four groups of experts: primary healthcare experts, paramedical experts, politicians, members of non-governmental organizations and the interested public. The study was aimed at establishing a community activity that would be acceptable and applicable in Slovenia in order to reduce alcohol abuse and the related consequence.
	Objavljeno v		Drug Alcohol Depend 2006, 83: 255-261. JCR IF: 3.213, IFmax: 4.088, IFmin: 3.213, x: 2.416; substance abuse; 2/8
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID		21434329
5.	Naslov	SLO	Spremembe v sezonskem pojavljanju samomora v Sloveniji.
		ANG	Changes in the seasonality of suicides over time in Slovenia, 1971 to 2002.
			Prispevek v pomembni reviji s področja duševnega zdravja; eden izmed

Opis	SLO	člankov, ki obravnava sezonsko značilnost samomora, tokrat tudi v Sloveniji; raziskuje biološke in psihosocialne korelate, torej dejavnike, na katere moramo biti pozorni med prevencijo samomora). -
	ANG	Important contribution in an important journal; the paper reviews seasonality of suicide in Slovenia and addresses biological and psychosocial correlates, factors which need to be considered when preventing suicidal behaviour.
Objavljeno v	J. affective disord.. [Print ed.], 2006, vol. 95, no. 1/3, str. 135-140. JCR IF: 3.138, SE (28/146), clinical neurology, x: 2.169, SE (29/95), psychiatry, x: 2.618, SSE (15/77), psychiatry, x: 2.053	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
COBISS.SI-ID	1819877	

6. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati programske skupine⁵

Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat		
1.	Naslov	SLO Švab I. je predsednik Evropskega združenja zdravnikov družinske medicine ter častni član britanskega združenja zdravnikov družinske medicine.
		ANG Prof. Švab, MD, PhD, Head of the Program) is President of the European branch of World Organization of family doctors (WONCA EUROPE).
Opis	SLO	Vodja programa in raziskovalci so predsedniki ali člani pomembnih strokovnih in znanstvenih združenj doma in po svetu: Kersnik J. je član izvršnega odbora EURACT)ter član izvršnega odbora evropskega združenja zdravnikov družinske medicine EQUIP. KRAIGHNER A- Predsednica nacionalne komisije za cepljenje za zoonoze. KLAVS I - Predsednica Nacionalne delovne skupine za indikatorje nalezljivih bolezni.
	ANG	Head of the Program and researchers are presidents or members in different scientific and professional international committees. Švab I is an honorary member of the British Association of Family Doctors. Kersnik J, is a member of the Executive Committee of the EURACT and a member of the Executive Committee of the EQUIP (WONCA EUROPE). KRAIGHNER A - President of the National commission for vaccination and for zoonoses. KLAVS I, president of the National Work Group for Communicable Disease
Šifra	D.03 Članstvo v tujih/mednarodnih odborih/komitejih	
Objavljeno v	www.mf.uni-lj.si www.ivz-rs.si	
Tipologija	2.30 Zbornik strokovnih ali nerecenziranih znanstvenih prispevkov na konferenci	
COBISS.SI-ID	224349440	
2.	Naslov	SLO Marušič A- Organizator znanstv. srečanja »11. Evropskega simpozija o samomoru in samomorilnem vedenju«, Portorož, 9-12 September 2006.
		ANG Prof. Marušič Andrej -"11th European Symposium on Suicide and Suicidal Behaviour: from Greenland to the Caucasus, from the Urals to Iberia."
Opis	SLO	Simpozij je organiziral Inštitut za varovanje zdravja RS v sodelovanju z Univerzo na Primorskem in pod okriljem Mednarodnega združenja za preprečevanje samomora (IASP, International Association for Suicide Prevention). Simpozij je sofinancirala ARRS. Slovenija sodi med deset evropskih držav z najvišjo stopnjo samomora. Da je samomor velik javno-zdravstveni problem doma in po svetu opozarjamo že dalj časa, tako strokovno, kot ostalo (tudi politično) javnost. Dokumentacija: Inštitut za varovanje zdravja RS, Psychiatrica Dunubina Učinek: G4, G5, G8, G9
	ANG	The symposium was co-financed by ARRS. Slovenia falls among the ten EU countries with the highest rates of suicide. Both professional and general public (also political) has been warned for quite some time that suicide represents a considerable national as well as global public health problem.
Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja	
Objavljeno v	Slovenija s samomorom ali brez : monografija. 1. izd. Ljubljana: DZS, 2004. 168 str., ilustr. ISBN 86-341-3747-3.	

	Tipologija	2.31 Zbornik recenziranih znanstvenih prispevkov na mednarodni ali tuji konferenci
	COBISS.SI-ID	213596416
3.	Naslov	SLO Trendi predpisovanja in porabe zdravstvenega denarja za zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni in debelosti
		ANG Trends in the prescriptions and healthcare budget expenditures for the treatment use of diabetes and obesity.
	Opis	SLO Prevalenca debelosti in posledično sladkorne bolezni raste nezadržno v vseh razvitih državah in vse bolj tudi v številnih državah v razvoju. Tako je SZO ta trend dobesedno poimenovala epidemija debelosti. Posledice so dramatične in v številnih državah je to en izmed ključnih pritiskov na zdravstveno blagajno. V tej raziskavi smo opisali trende v porabi zdravstvenega denarja za zdravila za zdravljenje debelosti in sladkorne bolezni in opozorili na nekatere možne nepravilnosti in anomalije v uporabi teh zdravil.
		ANG The prevalence of obesity and consequentially diabetes has been steadily increasing in all the developed countries and recently also in a number of developing countries. Thus the WHO has declared that trend to be the epidemics of obesity. The consequences are dramatic and in many countries they represent a key burden on the healthcare budget. In this study we described the trends in the healthcare budget for medications for the treatment of obesity and diabetes and pointed out possible deviations from the correct use of these medications.
	Šifra	F.02 Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
	Objavljeno v	Car J, Patel H, Srishanmuganathan J, Majeed A. Diabetes care in developing countries. CMAJ. 2007 Jan 16;176(2):209-12. PMID: 17224601
	Tipologija	1.03 Kratki znanstveni prispevek
COBISS.SI-ID	22596569	
4.	Naslov	SLO ŠVAB, Igor, KOLŠEK, Marko, KOPČAVAR GUČEK, Nena. Predpisovanje benzodiazepina med slovenskimi splošnimi zdravniki.
		ANG ŠVAB, Igor, KOLŠEK, Marko, KOPČAVAR GUČEK, Nena. The pattern of benzodiazepine prescribing among Slovenian general practitioners.
	Opis	SLO Gre za problematiko predpisovanja zdravil zdravnikov splošne/družinske medicine na področju pomirjeval. Na tem področju je v Sloveniji še veliko neznanega, področje je slabo raziskano, zato bo to lahko spodbuda za bolj sistematično spremljanje tovrstne problematike in na osnovi opravljenih dodatnih analiz osnova za pripravo ukrepov za izboljšanje kakovosti dela na tem področju.
		ANG The authors have addressed the problem of tranquilisers prescribing by general practitioners/family doctors. In Slovenia, there are still many unresolved questions in this area, which has been insufficiently investigated; this can therefore be an incentive for a more systematic surveillance of the appointed problem, and based on the additional analyses performed, a ground for drawing up measures for quality improvement.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljeno v	V: ZOREC-KARLOVŠEK, Majda (ur.). The International Association of Forensic Toxicologists, 44th International Meeting, 26th August-1st September, 2006, Ljubljana, Slovenia. Programme and abstracts. Ljubljana: Medical Faculty, 2006, str. 100.
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
COBISS.SI-ID	21642201	
5.	Naslov	SLO Spletni portal www.ZdraviNaPot.net : e-Zdravje po meri človeka, Zreče, 13. april 2007. 2007.
		ANG Web portal www.ZdraviNaPot.net.
	Opis	SLO Postavitev portala www.ZdraviNaPot.Net predstavlja izboljšanje obstoječih sistemov za posredovanje informacij različnim ciljnim skupinam, od potnikov do zdravnikov, farmacevtov in vseh vpletenih v zdravo in varno potovanje.
		ANG Improvement of the existing information system with web portal www.ZdraviNaPot.net means something new for the travelers and other groups involved in "safety and healthy travel".
		F.16 Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih

Šifra	baz
Objavljeno v	www.ZdraviNaPot.net
Tipologija	3.15 Prispevek na konferenci brez natisa
COBISS.SI-ID	23390425

7. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁶

7.1. Pomen za razvoj znanosti⁷

SLO

Uveljavljati se moramo s sposobnostjo izdelave rešitev za javnozdravstvene probleme. To je proces, ki je dolgotrajen in terja interdisciplinaren in znanstveno utemeljen pristop.

V Sloveniji družinska medicina predstavlja strokovno nadgradnjo splošne medicine. Gre za stroko, ki v svetu v zadnjem času doživlja velik strokovni razvoj. Z razvojem nove specializacije iz družinske medicine je poskrbljeno, da se bo nadaljeval kakovosten razvoj stroke. Z izsledki raziskovalnega programa se bomo aktivno vključevali v izvajanje specialističnega študija na področju družinske medicine, kakor tudi uspešno vključevali v dodiplomske in podiplomske izobraževalne programe.

Rezultati - pomembni za razvoj znanosti na področju družinske medicine

1. Razvoj orodja za merjenje kakovosti organizacije in dela splošnih ambulant.
2. Razvoj orodja za merjenje kakovosti izvajanja preventive v osnovnem zdravstvu.
3. Razvoj orodja za obravnavanje etičnih problemov v splošnih ambulantah.
4. Razvoj orodja za merjenje zadovoljstva bolnikov v dežurnih ambulantah.

Nalezljive bolezni še vedno predstavljajo pomembne javno-zdravstvene probleme. Z rezultati raziskovalnega programa smo pridobili podatke za oblikovanje kakovostne nacionalne doktrine in politike preprečevanja in obvladovanja mumpsa, okužb z varicella-zoster virusom in bolnišničnih okužb, bolezni povezanih s potovanji ter sledenje učinkovitosti teh programov.

Ker na duševno zdravje vplivajo številni dejavniki, mora biti merski sistem zasnovan tako, da vključi vse pomembne determinante duševnega zdravja. Dobljeni rezultati raziskovanja na področju javnega duševnega zdravja so indikatorji javnega duševnega zdravja, razširjenost in obvladljivost nekaterih najpogostejših oblik duševnih motenj, spremljanje zdravstvenih indikatorjev pri nekaterih specifičnih skupinah populacije ter evalvacija promocijskega in preventivnega gradiva.

ANG

We must promote ourselves through developing solutions for solving public health problems. This is a long process that demands demands interdisciplinary and evidence-based approach.

In Slovenia, family medicine is understood as an upgrade of general practice. It is a discipline that has developed very much in the past. The development of a modern specialisation of family medicine was a a guarantee for a further development of this discipline. The results of the research programme will be implemented in the curriculum of the specialisation. The results of the programme will also be implemented in other curricula of undergraduate and postgraduate training.

Scientific results, important for the development of family medicine are:

- The development of a tool for measurement of quality of organisation of general practice offices;
- The development of a tool for measurement of quality of preventive activities;
- The developemnt of a tool for measurement ethical dilemmas in general practice;
- The development of a tool for measurement of satisfaction in emergency services.

Infectious diseases still represent an important public health problem. Results of our research programme have provided us with the data for the developemnt of quality national guidelines and policies for prevention of mumps, varicella-zoster infections and hospital infections and travel diseases. The programme has salso provided us with possibilities how to monitor the effectiveness of these programmes.

Mental helath is influenced by many factors. Because of that the system of its measurement must be designed in such a way that it encompassess all the elements of mental health. The

results of the research programme are indicators of mental health, epidemiology and control of some common mental disorders, monitoring of health indicators for some target groups and an evaluation of promotive and preventive materials.

7.2. Pomen za razvoj Slovenije⁸

SLO

Značilnost raziskav na področju javnega zdravja je potreba po interdisciplinarnem sodelovanju. Raziskovalni program je vseboval tematske sklope, ki so bili izbrani na osnovi pomembnosti problemov modernega javnega zdravja v Sloveniji. Ti sklopi so JAVNO DUŠEVNO ZDRAVJE, ki predstavlja enega temeljnih javnozdravstvenih problemov prihodnosti, OPOZORILNE MREŽE PRI OBVLADOVANJU NALEZLJIVIH BOLEZNI, ki nam bodo omogočile kakovosten nadzor nad nalezljivimi boleznimi ter KAKOVOSTNA DRUŽINSKA MEDICINA, ki predstavlja temelj delovanja kakovostne zdravstvene službe.

Rezultati pomembni za razvoj Slovenije na področju družinske medicine:

1. Ocena kakovosti organizacije in dela splošnih ambulant.
2. Ocena kakovosti vodenja hipertnikov.
3. Analiza upoštevanja smernic pri vodenju hipertnikov.
4. Analiza etičnih dilem v splošnih ambulantah.

Pomemben je tudi razvoj opozorilnega mrežnega spremljanja okužb z respiratornim sincicijskim virusom z uporabo spletne aplikacije.

Na področju potovalne medicine smo razvili obsežen portal ZdraviNaPot+nazaj (www.ZdraviNaPot.net), kjer objavljamo vse potrebne informacije v zvezi z varnim in zdravim potovanjem ter vse potrebe po potrebni zaščiti za vse države sveta. Vzpostavili smo sodelovanje z vsemi akterji, ki so vključeni v potovalne aranžmaje, od turističnih agencij, do Ministrstva za notranje in zunanje zadeve ter povezave z drugimi društvi in organizacijami. Od leta 2006 do 2008 smo redno pripravljali analize zdravstvenega stanja potnikov v ambulanti za potnike. Spremljali smo tudi obisk spletne strani ter značilnosti zastavljenih vprašanj in na osnovi vseh parametrov načrtovali nadaljnje aktivnosti na področju varnih in zdravih potovanj.

Rezultati raziskovalnega programa javnega zdravja bodo vidni šele tekom let, saj se sproti prenašajo kot osnova v zdravstveno politiko in upamo, da predstavljajo temelje razvoja modernega javnega zdravja v državi.

ANG

A characteristic of public health research is a need for interdisciplinary cooperation. The programme was composed of themes that have been selected because of their public health importance. In Slovenia. The themes are Public mental health, which is one of the key health problems of the future, Sentinel networks for infectious diseases that will enable us to monitor infectious diseases and Quality family medicine, which is a basis of health services.

The results important for family medicine are:

- Assessment of quality of and organisation of general practice offices
- Assessment of quality of management of hypertensive patients
- Analysis of adherence to guidelines on hypertension
- Analysis of ethical dilemmas in general practice

An important output of the programme is also the development of an internet based system of monitoring of infections with respiratory syncytial virus.

In travel medicine, we have managed to develop a wide portal ZdraviNaPot+nazaj (www.ZdraviNaPot.net), where information about safety of travel and health protection in all the countries in the world is published. We have managed to ensure contacts with all key players in international travel (tourist agencies, Ministry for internal and external affairs and many other agencies and societies). In the period of 2006-2008 we have been able to prepare analyses of health status of people attending our office, where we give advice to travellers. We have also monitored the traffic on our website and characteristics of questions raised. Based on this information we were able to plan further activities for safer travel.

The results of the research programme will be seen after some years, because their transfer into policy takes time. We hope we have provided the policy with a good base for the future development of public health in the country.

8. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov⁹

Vrsta izobraževanja	Število mentorstev	Od tega mladih raziskovalcev
- magisteriji	9	
- doktorati	5	2
- specializacije	12	
Skupaj:	26	2

9. Zaposlitev vzgojenih kadrov po usposabljanju

Organizacija zaposlitve	Število doktorjev	Število magistrov	Število specializantov
- univerze in javni raziskovalni zavodi	1		
- gospodarstvo			
- javna uprava	1		
- drugo			
Skupaj:	2	0	0

10. Opravljeno uredniško delo, delo na informacijskih bazah, zbirkah in korpusih v obdobju¹⁰

	Ime oz. naslov publikacije, podatkovne informacijske baze, korpusa, zbirke z virom (ID, spletna stran)	Število *
1.	Marušič Andrej: Abstract book of the 11th European Symposium on Suicide and Suicidal Behaviour: from Greenland to the Caucasus, from the Urals to Iberia. Psychiatria Danubina, 18 (suppl 1): 1-160. Andrej Marušič, Saška Roškar, Maja Zorko, Jerneja Svetičič (gostujoči uredniki). Zagreb: Medicinska naklada, 1989-. ISSN 0353-5053.	Zbornik evropskega simpozija s 301 povzetkom - Zagreb 2006
2.	Marušič Andrej: Corespondence Editor. British Journal of Psychiatry. IF nad 4.0	Znanstvena revija, ki izhaja mesečno s po dvema uvodnikoma, ducat znanstvenimi prispevki in pismi uredništvu
3.	KRAIGHER, Alenka (ur.), BERGER, Tatjana (ur.), PIŠKUR-KOSMAČ, Dunja (ur.). 4. slovenski kongres preventivne medicine, Portorož, 17. do 19. maj 2007. Izzivi javnega zdravja v tretjem tisočletju : knjiga izvlečkov. Ljubljana: Sekcija za preventivno medicino Slovenskega zdravniškega društva, 2007. 317 str. ISBN 978-961-6456-28-9.	Zbornik rec. znan. prispevkov na konferenci z medn. udeležbo COBISS.SI-ID: 232925184
4.	ŠVAB, Igor (ur.). Delavnica za izvajalce pouka: gradivo za udeležence delavnice. Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2006. 126 str., ilustr. [COBISS.SI-ID 21757913]	Delavnica v okviru kurikularne prenovе UL MF Ljubljana
5.	ŠVAB, Igor (ur.). Delavnica za organizatorje pouka: gradivo za udeležence delavnice. Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2006. 262 str., ilustr. [COBISS.SI-ID 21757145]	Delavnica v okviru kurikularne prenovе UL MF Ljubljana
6.	Dr Josip Car je v letu 2006 postal urednik za Cochrane Collaboration - Consumers and Communication Group	Zadolžen je za področje informacijske in komunikacijske

		tehnologije v zdravstvu.
7.	Prof. dr. Igor Švab Uredništvo revij Zdravstveno varstvo in Zdravniški vestnik	Švab I je glavni urednik revije Zdrav Vars, ki je dvignila nivo kakovosti-je v fazi presoje za uvrstitev v Sci
8.	Ivetić Vojislav, Kersnik, Janko. Diagnostične preiskave za vsakdanjo uporabo. Ljubljana: Združenje zasebnih zdravnikov družinske medicine, 2007	Strokovna monografija, pregledni pripomoček za večino diagnostičnih preiskav v družinski medicini
9.	ROŠKAR, Saška (ur.). Zdrav življenjski slog srednješolcev : izbrana poglavja iz duševnega zdravja. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, 2008. ISBN 978-961-6659-36-9. http://www.ivz.si . [COBISS.SI-ID 241107712]	Duševno zdravje srednješolcev - spletni priročnik
10.	Crisis. Marušič, Andrej (član uredniškega odbora 2001-2008). Toronto: C. J. Hogrefe, Inc. ISSN 0227-5910. Revija The Journal of Crisis Intervention and Suicide Prevention	CRISIS - IF 2007 1.312

*Število urejenih prispevkov (člankov) /število sodelavcev na zbirki oz. bazi /povečanje obsega oz. število vnosov v zbirko oz. bazo v obdobju

11. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca

Sodelovanje v programski skupini	Število
- raziskovalci-razvijalci iz podjetij	
- uveljavljeni raziskovalci iz tujine	
- podoktorandi iz tujine	
- študenti, doktorandi iz tujine	
Skupaj:	0

12. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obravnavanem obdobju¹¹

<p>JAVNO DUŠEVNO ZDRAVJE Andrej MARUŠIČ</p> <ul style="list-style-type: none"> · je bil nacionalni koordinator za okrog 10 mednarodnih (EU: 7 DG SANCO, 2 FW6 in Leonardo de Vinci) raziskovalnih projektov, kakor tudi: <ul style="list-style-type: none"> o FW6: GENDEP, RIGHT (glej Cordis!), o DG SANCO: European Alliance Against Depression, EAAD; Mental Health Implementation Project - EMIP; Mental Health Information and Determinants for the European Level - MINDFUL; Implementing Mental Health Promotion Action - IMPHA; Mental health in prisons - EUPRIS; in drugi. <p>Helena JERIČEK</p> <ul style="list-style-type: none"> · je nacionalna koordinatorica za mednarodno študijo HBSC (Health Behavior in School - Aged Children). · 2005-2006 sodelovanje pri DG SANCO projektu MINDFUL- Mental Health Information and Determinants for the European Level. <p>NALEZLJIVE BOLEZNI</p> <p>Alenka KRAIGHER</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sodelovanje v projektih šestega okvirnega programa FW6
--

V projektu Mapping Health Research in Europe (HRE4) sonosilka delovnega sklopa (Work package) Health Threats (projekt je še v teku)

- raziskave na področju zdravja v Evropi (Health Research for Europe) - namen projekta je prispevati k izboljšanju zdravstvenih sistemov v Evropi z vidika groženj javnemu zdravju zaradi okoljskih in bioloških tveganj. V sklopu bodo evalvirani raziskovalni projekti na področju groženj zdravju zaradi bioloških agensov .

Nacionalna koordinatorica za 8 projektov DG SANCO v Sloveniji:

· EPISOUTH (Network for Communicable Disease Control in Southern Europe and Mediterranean Countries)

Glavni nosilec: ISS, Italy (Istituto Superiore di Sanita-National Health Institute, Italy)

Začetek projekta: December 2006; Trajanje projekta: 36 mesecev

Glavni namen projekta: Ustvariti ustrezen okvir za sodelovanje na področju epidemiološke problematike, z namenom izboljšanja nadzora nad nalezljivimi boleznimi, komunikacije in usposabljanja na območju sredozemskih in balkanskih držav.

· CJD- Evropska mreža inštitucij, ki sodelujejo pri epidemiološkem občutljivem spremljanju Creutzfeld-Jacobove bolezni, njeni diagnostiki in klasifikaciji primerov ter zaznavanju variante te bolezni.

· DIPNET- (The European Diphtheria Surveillance Network)

Glavni nosilec: HPA (Health Protection Agency), DG SANCO (European Commission)

Trajanje projekta: 2003-2008

Glavni cilji: na evropski ravni vzpostaviti, vzdrževati in razvijati mrežo epidemiološkega in mikrobiološkega strokovnega znanja, predvsem v smeri preprečevanja in nadzora davice,

· HEALTHREATS- pregled mednarodnih navodil in priporočil glede groženj zdravju, razvoj analitičnih orodij za obvladovanje kriznih situacij s poudarkom na pandemiji gripe.

· INSIGHT projekt promovira razvoj internacionalne mreže nacionalnih javno zdravstvenih inštitutov, ki bodo med seboj delile strokovne informacije in zmogljivosti ob spoprijemanju z velikimi javno zdravstvenimi problemi. Misija projekta je izboljšanje pripravljenosti in odzivnih programov na velike javno zdravstvene grožnje povzročene z novimi infekcijskimi boleznimi ali bio-terorističnimi napadi s poudarkom na vodenih kozah, antraksu in pandemični gripi..

· VENICE - (Vaccine European New Integrated Collaborative Effort)

Glavni nosilec: ISS, Italy (Istituto Superiore di Sanita, Centro nazionale di epidemiologia sorveglianza e promozione della salute), DG SANCO (European Commission)

Glavni cilj projekta VENICE je spodbujanje zbiranja in širjenja znanja ter dobre prakse na področjih povezanih s cepljenjem, razvijanje sodelovanja in partnerstva med državami članicami EU.

· EUVAC.net: epidemiološko spremljanje s cepivi preprečljivih bolezni z vzpostavljeno mrežo evropskih držav, vzpostavitev foruma za izmenjavo informacij o izbruhih bolezni, cepljenju, razvoju in raziskavah

· VACSACT- navade, izobraževanje in komunikacija

Preučevanje razumevanja tarčnih skupin in ugotavljanja njihovih navad o boleznih, ki se jih preprečuje s cepljenjem in neželenih učinkov pridruženih cepljenju

Dokumentacija: DG SANCO, Enota za raziskovanje IVZRS Učinek: G1, G4, G7, G8, G9

Maja Sočan

- EISS – Evropski projekt spremljanja influence in drugih akutnih okužb dihal, nacionalni koordinator spremljanja, tudi članica Steering Committee

- FluNET – sistem spremljanja gripe pod okriljem Svetovne zdravstvene organizacije, nacionalni koordinator spremljanja

- Vodja Nacionalnega centra za influenco, ki ga je imenovala SZO

- EWGLINET – evropski projekt spremljanja, obveščanja in ukrepanja ob pojavu legioneloze povezane s potovanjem

- FLUSECURE – evropski projekt na področju priprave, kliničnega testiranja in registriranja pandemskega cepiva, koordinator za Slovenijo

- EURO MOMO – evropski projekt za izdelavo smernic spremljanja vpliva izjemnih dogodkov (vročinski val) in epidemij, pandemij na umrljivost – članica skupine

- Competent Body za področje Preparedness pri ECDC – predstavnica IVZ

DRUŽINSKA MEDICINA

ŠVAB IGOR:

FW 5 - PREDICT, Predvidevanje nastanka depresije v osnovnem zdravstvu. 2003-2006.

Leonardo da Vinci Pprogramme: MOTIVATE (Motivational Skills Training in Health & Social Care - Projekt o motivacijskih tehnikah za zdravstvene delavce.) 2006 - 2008, agreement No. 2002 UK/06/B/F/PP-162-507.

PHAMEU: Projekt o evalvaciji primarnega zdravstvenega varstva v Evropi.

KOLŠEK MARKO:

EU projekt "IATPAD" (Improvement of access for people with alcohol and drug-related problems) - grant agreement No. 2005322

EU projekt "PHEPA II" (Project on disseminating brief interventions on alcohol problems Europe wide - part II) - grant agreement No. 2005309

EU projekt Reducing harm and building capacities for children affected by parental alcohol problems in Europe - CHAPAPS, agreement No. 2006327

JOSIP CAR

je prejel za leto 2006 prestižno nagrado od ene najvplivnejših medicinskih revij British Medical Journal kot "top ten peer-reviewer" - izbran izmed več kot 4000 raziskovalcev iz celega sveta.

A systematic review of the impact of information technology on the quality and safety of health services

Funding: Patient Safety Research Programme (2006-2007)

Collaborators: Prof Aziz Sheikh, Prof Azeem Majeed et al

Ethnic differences in attitudes to organ transplantation: implications for public policy

Funding: National Kidney Research Fund (2005-2007)

Collaborators: Dr Anthony Warrens & Dr Sonia Saxena

Strategies to promote recruitment of South Asians into UK asthma studies

Funding: Asthma UK (2005-2007)

Collaborators: Prof Sheikh, Prof Martyn Partridge, Prof Chris Griffiths, Dr Mark Levy

Synthesis and conceptual analysis of the SDO Programme's research on continuity of care

Funding: Service Delivery and Organisation R&D Programme (2006-2007)

Collaborators: Prof George K Freeman, Prof Richard Baker et al

The Overseas Research Students Award

Funding: Universities UK on behalf of the Department for Education and Skills (2002-2004)

Supervisors: Prof. George K Freeman and Professor Aziz Sheikh

Exploring patient-doctor partnership in South Asian and white adults with asthma

Funding: Royal College of General Practitioners Scientific Foundation Board (2002)

Collaborators: Prof. George Freeman, Prof Aziz Sheikh & Prof. Chris Griffiths

Social exclusion and trust in the use of medical records: qualitative interview study

Funding: BUPA Foundation (2002)

Collaborators: Dr R Ashcroft, Prof Aziz Sheikh, Dr Tim Rhodes & Prof. George Freeman

KERSNIK JANKO

Mednarodni projekt Uporaba motivacijskih vprašalnikov za vključevanje bolnikov pri izboljševanju racionalne uporabe zdravil pri sladkorni bolezni - priprava vprašalnikov in metodologije za ocenjevanje vključenosti bolnikov v zdravljenje sladkorne bolezni tipa II, ki jih bomo uporabili v multicentrični raziskavi o kakovosti dela zdravnikov na področju vodenja sladkorne bolezni. Namen raziskave je razviti validiran motivacijski vprašalnik DOQ. S pomočjo tega vprašalnika bomo pridobili informacije o dejavnikih, ki vplivajo na neredno jemanje zdravil in neoptimalen potek zdravljenja ter izidov zdravljenja. Na ta način lahko vplivamo na racionalnejšo porabo zdravil in kapacitet zdravstvene službe za oskrbo sladkorne bolezni.

Od 2004 do 2006 je koordiniral slovenski del raziskave EPA o ocenjevanju kakovosti organizacije in dela splošnih ambulant. Izdelali smo orodje za merjenje in ocenili kakovost dela.

Od 2004 do 2008 koordiniral slovenski del raziskave Maturity Matrix o oceni zrelosti organizacije

oz. organizacijske kulture v zdravstveni dejavnosti.

Od 2006 do 2008 koordiniral slovenski del raziskave projekta Epa Cardio o kakovosti preprečevanja srčno žilnih bolezni v osnovnem zdravstvu. V Evropi obstaja veliko različnih programov in intervencij za izboljšanje preventivnega delovanja in zmanjševanje tveganja za srčnožilno zbolevanje. Vendar se pri implementaciji teh strategij pogosto pojavijo velike težave in ovire. Klinične intervencije za zmanjševanje srčnožilnega tveganja, kot so spremembe življenjskega sloga in zdravljenje z zdravili so zaželeno, vendar v praksi pogosto slabo izvajane. Še posebej to velja za spremembo življenjskega sloga, za katero vsi, ki se vsakodnevno ukvarjamo z bolniki, vemo, kako težko jo je bolnikom doseči in pri spremembi vztrajati. Izoblikovali smo instrumente za merjenje in zbrali podatke.

PHEPA 1 in PHEPA 2

Četrta faza kolaborativnega projekta Svetovne zdravstvene organizacije.

V letu 2007 smo se uspešno vključili v nova mednarodna projekta: MOTIVATE (projekt o učenju motivacijskih tehnik) in PHAMEU (projekt o nadzoru primarnega zdravstvenega varstva v Evropi). Kot koordinacijska ustanova smo leta 2008 prijavili nadaljevanje projekta MOTIVATE.

Prof. Kersnik je

od 2004 do 2008 bil predstavnik Slovenije v upravnem odboru Evropske akademije učiteljev v družinski medicine (EURACT), ki je ena od organizacije Evropskega združenja zdravnikov družinske medicine (WONCA); od leta 2007 tudi član izvršilnega odbora.

Od 2004 do 2008 bil predstavnik Slovenije v upravnem odboru Evropskega združenja za kakovost v družinski medicini (EQUIP), ki je ena od organizacije Evropskega združenja zdravnikov družinske medicine (WONCA); od leta 2008 tudi sekretar v izvršilnem odboru.

13. Vključenost v projekte za uporabnike, ki potekajo izven financiranja ARRS¹²

Prof. dr. Marušič je bil mentor mladega raziskovalca v gospodarstvu Milana Mirjaniča, zaposlenega v Istra Benz - turizmu. Področje dela: zdravstveni turizem.

Dr. Helena Jeriček je vključena v projekt DUŠEVNO ZDRAVJE, PREHRANA, GIBANJE Z IN ZA MLADE.

V3-0363 (B). Dejavniki vedenja med mladostniki in njihov vpliv na zdravje s poudarkom na duševnem zdravju - analiza stanja in predlogi ukrepov (CRP), sofinancer MZ; Helena Jeriček - vodja projekta

Stresne, anksiozne in depresivne motnje - delavnice za šolske delavce, vodji Helena Jeriček, Mojca Zvezdana Dernovšek, financer ESS.

Košek Marko.

SPOROČILO V STEKLENICI. Preventivni, dolgoročni, aplikativni raziskovalni projekt, ki ga financira tako MZ, kot MOL, ZZS in razni sponzorji.

Namen projekta je seznaniti in pripraviti ljudi, da razmišljajo o manj tveganem pitju alkohola.

Projekt je potekal v sodelovanju z Oddelkom za oblikovanje na Akademiji za likovno umetnost in Fakulteto za socialno delo.

Kersnik Janko:

Projekt presejevanja bolnikov za depresijo na primarni ravni.

Cilji projekta so:

- Primerjava problematike med slovenskimi in tujimi razmerami pri presejanju in obravnavi depresivnih motenj na primarni ravni.

- Analiza in primerjava instrumentov za sistematično odkrivanje depresivnih motenj.

- Opredelitev parametrov in načrtovanje izvedbe študije za ocenitev prevalence depresije v ambulantah primarne ravni v Sloveniji.

- Opredelitev optimalnega procesa dela v primarni zdravstveni dejavnosti pri presejanju, odkrivanju in obravnavi depresivnih motenj.

- V letu 2006 je potekal izbor instrumentov za presejanje depresije, izbor ustrezne metodologije in vzorčenje.

Projekt celovite Ocene kakovosti dela v velikem zdravstvenem zavodu. Na podlagi izkušenj in želja izvajalcev smo v večjem javnem zdravstvenem zavodu v letu 2006 izvedli poglobljeno analizo kakovosti dela na področju zadovoljstva zaposlenih in uporabnikov.

14. Dolgoročna sodelovanja z uporabniki, sodelovanje v povezavah gospodarskih in drugih

organizacij (grozdi, mreže, platforme), sodelovanje članov programske skupine v pomembnih gospodarskih in državnih telesih (upravni odbori, svetovalna telesa, fundacije, itd.)

<p>Prof. dr. Švab (vodja programa) je predsednik Evropskega združenja zdravnikov družinske medicine (WONCA EUROPE) ter častni član britanskega združenja zdravnikov družinske medicine.</p> <p>Prof. dr. Janko Kersnik je član izvršnega odbora Združenja učiteljev družinske medicine (EURACT) ter član izvršnega odbora evropskega združenja zdravnikov družinske medicine EQUIP.</p> <p>Prof. dr. Andrej Marušič je bil nacionalni koordinator za področje samomora.</p> <p>ALENKA KRAIGHER - Predsednica nacionalne komisije za cepljenje in Nacionalne komisije za zoonoze.</p> <p>KLAVS IRENA - Predsednica Nacionalne delovne skupine za indikatorje nalezljivih bolezni (znotraj EMCDDA slovenske kontaktne točke)</p>
--

15. Skrb za povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06)¹³

Naslov	Deset dilem v odnosu med zdravnikom in bolnikom
Opis	Odnos med zdravnikom in bolnikom je v družinski medicini ključen za uspeh zdravljenja. V tem odnosu se mora zdravnik soočiti z nekaterimi ključnimi dilemami, ki opredeljujejo njegov odnos do bolnika. Te dileme so značilne za družinsko medicino in odgovori nanje določajo njegov slog sporazumevanja z bolniki. V prispevku so navedene nekatere ključne dileme, ki se pojavljajo. Rešitev teh dilem je največkrat individualna in terja od zdravnika, da pozna principe stroke, pa tudi lastno osebnost.
Objavljeno v	Zbornik predavanj 8. Schrottovih dnevov, Ljubljana, marec 2005. - Ljubljana : Medicinski razgledi, 2005. (Medicinski razgledi. Supplement, ISSN 0353-3484 ; #letn. #44, 1). - #Letn. #44, #suppl. #1 (2005), str. 187-194.
COBISS.SI-ID	19848921

16. Skrb za popularizacijo znanstvenega področja (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12)¹⁴

Naslov	Premagajmo depresijo z zdravili in terapijo: v ekranu Darje Zgonc: doc. dr. Andrej Marušič, dr. med.
Opis	Psihiater dr. Andrej Marušič ne priznava ločnice med duševnim in telesnim kot tudi ne razlikovanja med psihiatrijo in drugimi vejami medicine. "Možgane je pač treba obravnavati enako kot vsak drug del telesa," rad poudarja. "Duševna motnja ni nič drugačna od telesne in obe je možno zdraviti ter preprečevati." Oziroma oboje skupaj - prepričan je namreč, da ni meje med preventivo in kurativo, je le celostna skrb za zdravje in vlaganje vanj. "Naše zdravje in počutje sta v naših rokah,"
Objavljeno v	Viva 2007; 15 (164):12-15.
COBISS.SI-ID	1854693

17. Vpetost vsebine programa v dodiplomske in podiplomske študijske programe na univerzah in samostojnih visokošolskih organizacijah v letih 2004 - 2008

Naslov predmeta	Javno zdravje
------------------------	---------------

1.	Vrsta študijskega programa	dodiplomski
	Naziv univerze/fakultete	Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice
2.	Naslov predmeta	Družinska medicina
	Vrsta študijskega programa	dodiplomski
3.	Naziv univerze/fakultete	Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani Univerza Maribor
	Naslov predmeta	Podiplomski tečaj javnega zdravja
4.	Vrsta študijskega programa	podiplomski
	Naziv univerze/fakultete	Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani
5.	Naslov predmeta	Podiplomski tečaj otroškega in preventivnega zobozdravstva
	Vrsta študijskega programa	podiplomski
6.	Naziv univerze/fakultete	Medicinska fakulteta Univerza v Ljubljani
	Naslov predmeta	Podiplomski tečaj iz hospitalne higiene
7.	Vrsta študijskega programa	podiplomski
	Naziv univerze/fakultete	Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani
8.	Naslov predmeta	Doktorski študij Biomedicina, Znanstvena smer Socialna medicina
	Vrsta študijskega programa	podiplomski
9.	Naziv univerze/fakultete	Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani
	Naslov predmeta	Družinska medicina
10.	Vrsta študijskega programa	dodiplomski
	Naziv univerze/fakultete	MF Split (visiting prof.)

18. Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja:

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja				
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☒

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega programa v obdobju 2004-2008

G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☒	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☒	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☒	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☒	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☒	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☒	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☒	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☒	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☒	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☒	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☒	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☒	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: uvajanje merjenja kakovosti v zdravstvu	☐	☐	☐	☒	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☒	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☒	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☒	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☒	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☒	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☒	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☒	☐	☐	☐	

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega programa v obdobju 2004-2008

G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo: Razvoj javnega zdravja	☐	☐	☐	☐	

Komentar¹⁵

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 5., 6. in 7. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

Podpisi:

vodja raziskovalnega programa		zastopniki oz. pooblašcene osebe raziskovalnih organizacij in/ali koncesionarjev
Igor Švab	in/ali	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
		Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije
		Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana

Kraj in datum:

Ljubljana

15.4.2009

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROG_ZP_2008/487

¹ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega programa. Največ 21.000 znakov vključno s presledki (približno tri in pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

² Največ 3000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega programa v obdobju 2004-2008

⁴ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMŽL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁶ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si> [Nazaj](#)

⁷ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

⁸ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

⁹ Za raziskovalce, ki niso habilitirani, so pa bili mentorji mladim raziskovalcem, se vpiše ustrezen podatek samo v stolpec MR [Nazaj](#)

¹⁰ Vpisuje se uredništvo revije, monografije ali zbornika v skladu s Pravilnikom o kazalcih in merilih znanstvene in strokovne uspešnosti (Uradni list RS, št. 39/2006, 106/2006 in 39/2007), kar sodi tako kot mentorstvo pod sekundarno avtorstvo, in delo (na zlasti nacionalno pomembnim korpusu ali zbirki) v skladu z 3. in 9. členom istega pravilnika. Največ 1000 znakov (ime) oziroma 150 znakov (število) vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Navedite oziroma naštejite konkretne projekte. Največ 12.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹² Navedite konkretne projekte, kot na primer: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine ipd. in ne sodijo v okvir financiranja pogodb ARRS. Največ 9.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹³ Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine strokovnega prispevka v slovenskem jeziku, ki se nanaša na povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratek opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki) ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

¹⁴ Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine, povezano s popularizacijo znanosti (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratek opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki), ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

¹⁵ Komentar se nanaša na 18. točko in ni obvezen. Največ 3.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-ZV-RPROG-ZP/2008 v1.00a